

Góry – Literatura – Kultura

Góry – Literatura – Kultura

Tom 11

Pod redakcją
Ewy Grzedy

Wrocław 2017

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego

Rada Redakcyjna

Justyna Bajda (Uniwersytet Wrocławski), Krystyna Heska-Kwaśniewicz (Uniwersytet Śląski),
Krystyna Kossakowska-Jarosz (Uniwersytet Opolski),
Monika Witt (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie),
Dietlind Hüchtker (Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europas),
Hana Klinková (Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, Praha),
Romuald Naruniec (Wileński Uniwersytet Edukologiczny, Republika Litewska),
Miloš Řezník (Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie)

Komitet Redakcyjny

Ewa Grzęda (redaktor naczelna), Agnieszka Kuniczuk-Trzciniowicz (sekretarz redakcji),
Małgorzata Łoboz, Anna Pigoń

Lista recenzentów

Jacek Lyszczyzna (Uniwersytet Śląski), Jacek Kolbuszewski (Uniwersytet Wrocławski),
Stanisław Uliasz (Uniwersytet Rzeszowski), Lenka Reznikova (Akademie věd České republiky),
Aleksandra Kmak-Pamirska (Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie),
Marek Stanisław (Uniwersytet Rzeszowski),
Krystyna Syrnicka (Wileński Uniwersytet Edukologiczny, Republika Litewska)

Na okładce: Kordian na Mont Blanc, pocztówka (1930) ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki
Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie;
Cyklistický pozdrav z Krkonoš, pocztówka (b.d.) ze zbiorów prywatnych;
Słupek graniczny w potoku (Trójstyk Beskid Śląski), 2007, fot. Ewa Grzęda.

Książka ukazała się w wyniku współpracy wydawniczej
Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego
i Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego

© Copyright by Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o., Wrocław 2017

ISSN 0239-6661 (AUWr)

ISSN 2084-4107 (GLK)

Nakład: 130 egz.

Publikacja przygotowana w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15
tel. 71 3752885, e-mail: marketing@uwur.com.pl

Spis treści

Ewa Grzęda, Wstęp **5**

Ewa Grzęda, Introduction **9**

Dział I. Rozprawy, studia, szkice

Jacek Kolbuszewski, Kilka uwag o dawnych wycieczkach na Śnieżkę w Karkonoszach **15**

Ewa Grzęda, Ponad horyzontem i poza ciałem — o dwóch wariantach transgresji w przestrzeni górskiej **43**

Ewa Kolbuszewska, Szczyt górski jako miejsce transgresji. Wersja romantyczna **57**

Jan Pacholski, Was man vom Grenzgebiet Riesengebirge erwartet und was womöglich überraschen kann / O oczywistych i nieoczywistych granicach karkonoskich **69**

Małgorzata Łoboz, „Z gór, gdzie dźwigali” — a słuchali w salonach. Zygmunta Krasińskiego transgresje na szczycie góry **101**

Renata Gadamska-Serafin, Góry Kaukaz jako wrota Orientu. Motywy orientalne w twórczości Tadeusza Łady-Zabłockiego **111**

Dorota Nowicka, *Czarodziejska góra* Tomasza Manna jako przestrzeń transgresji **143**

Justyna Bajda, Między impresją a Ideą. (Nie)zauważalne transgresje świetlne w tatrzańskiej poezji Kazimierza Przerwy-Tetmajera **165**

Jakub Żmizdiński, Foki Szumejowego podróże do źródeł. Pępek ziemi w ujęciu Stanisława Vincenza **179**

Anna Pigoń, Gea Dobrzańska, *Z zakopańskich tchnień*. Pomiedzy fabułą a rzeczywistością **197**

- Wiesław Aleksander Wójcik, „Ku Tatrom się wróce”, czyli zakopiańsko-tatrzańskie transgresje w twórczości literackiej Mariana Maurizia **207**
- Michael Wedekind, Von Grenzen und Abgründen: Berg- und Abgrenzungsdiskurse in ethnischen Konfliktträumen / O granicach i przepaściach: dyskurs o górach i separacji na terenach objętych konfliktem etnicznym **221**
- Patrice M. Dabrowski, Transgresyjna „europeizacja” karpackiej puszczy: rozwój uzdrowisk na Huculszczynie przed pierwszą wojną światową **267**
- Katarzyna Tałuć, Zdobywanie, wędrowanie, obcowanie. Problematyka przekraczania granic w eksploracji gór na łamach prasy dwudziestolecia międzywojennego **275**
- Małgorzata Misiak, *Na kołpaku gór* — rzecz o łemkowskiej tożsamości **291**
- Justyna Matkowska, Romowie Górscy jako społeczność wielokulturowa karpackiego pogranicza **305**
- Justyna Mokras-Grabowska, Sławoj Tanaś, Mit elitarności w turystyce kwalifikowanej. Przykład Tatrzańskiego Parku Narodowego **317**
- Monika Witt, Przeżycie górskie jako rozmycie granic w *Nieuchwytnych szczytach* Victora Saundersa i *Czterech dniach słońca* Adama Skoczylasa **331**
- Martina Gugglberger, Grenzen im Aufstieg. Berge als Transgressionsräume von Geschlechtergrenzen / Granice we wspinaniu. Góry jako przestrzenie transgresji granic płci **343**
- Sven Ismer, Nina Peter, „Das alles ist Teil einer Reise zu sich selbst“ — Grenzerfahrungen als identitätsstiftendes Moment in zeitgenössischen Autobiographien von Bergsteiger*innen / „To wszystko jest częścią podróży do samego siebie” — doświadczenia graniczne jako moment kształtujący tożsamość we współczesnych autobiografiach wspinaczy **377**
- Agnieszka Straburzyńska-Glaner, Tatry i Zakopane w doświadczeniu Jerzego Żuławskiego **399**
- Katarzyna Kastrau, Historia polskiego himalaizmu. Lodowi Wojownicy i ich wpływ na himalaizm światowy **423**

Szymon Makuch, Górski wehikuł czasu. Legenda Rogera Dodswortha w literaturze i kulturze **441**

Franciszek Rosiński OFM, Góry w ujęciu transcendentnym **451**

Dział II. Noty i notatki

Jacek Kolbuszewski, Halina. Nota w trzydziestą piątą rocznicę śmierci Haliny Krüger-Syrokomskiej **467**

Anna Pigoń, Gabriela Zapolska w Tatrach **481**

Małgorzata Łoboz, Nagrody 2017 **487**

Dział III. Recenzje

Wielka księga fenomenów tatrzańskich (Małgorzata Łoboz) **493**

W Zakopanem śladami Henryka Sienkiewicza (Agnieszka Kuniczuk-Trzciniowicz) **499**

Mont Blanc zasłania cały widok (Jacek Kolbuszewski) **503**

Poetyckie olśnienia (Anna Pigoń) **511**

W sztambuchu Michała Jagiełły (Anna Pigoń) **515**

O zwiedzaniu rodzinnej wsi i o innych sprawach łemkowskich (Jacek Kolbuszewski) **519**

Indeks nazw osobowych **527**

Spis ilustracji **541**